

Nilde Iotti (1920–1999)

Forkæmper for almindelig valgret og en af Den Italienske Republiks grundlæggere

Leonilde “Nilde” Iotti var modstandskvinde under Anden Verdenskrig og blev en af efterkrigstidens mest betydningsfulde kvindelige politikere i Italien. Iotti deltog i det udvalg, der forberedte Italiens nye forfatning i 1946, og blev af mange betragtet som en af Den Italienske Republiks grundlæggere og måske “den bedste præsident, Italien aldrig fik”. To år senere blev hun valgt ind i deputeretkammeret og endte med at blive dets længst siddende formand.

Iotti var glødende europæer og blev medlem af Europa-Parlamentet i 1969. Her sad hun indtil 1979. I 1997 blev hun valgt til næstformand i Europarådet.

Leonilde “Nilde” Iotti blev født den 10. april 1920 i Reggio Emilia, en lille by med stærke kommunistiske sympatier i det nordlige Italien. Hun var en hårdt arbejdende studerende og modtog et legat til at læse litteratur og filosofi ved det prestigefyldte katolske universitet i Milano. Hun forblev dog overbevist ateist hele livet.

Som modstandskvinde under Anden Verdenskrig var hun en fremtrædende skikkelse i kommunistpartiet (PCI), og efter krigen blev hun en af de ledende aktører i den PCI-dominerede sammenslutning af italienske kvinder (Unione Donne Italiane (UDI)). Da kvinderne opnåede fuld valgret i 1945, nød Iotti betydelig støtte blandt de kvindelige vælgere, og hun blev i 1946 valgt til den konstituerende forsamling, dvs. det parlamentariske kammer, der stod for udformningen af en ny republikansk forfatning. Iotti ledede arbejdet med den familiepolitiske del af forfatningen.

I 1948 blev hun medlem af deputeretkammeret, et af de to kamre (sammen med senatet) i det italienske parlament. Da hun

blev formand for deputeretkammeret i 1979, var hun den første kvinde og kommunist, der beklædte så højt et embede i Italien. Hun var formand frem til 1992. Iotti var kendt for sin selvsikkerhed og upartiskhed som formand og blev ofte anset for at være den “bedste præsident, Italien aldrig fik”.

Efter PCI-lederen Palmiro Togliattis død i 1964 arbejdede Iotti hårdt på at modernisere kommunistpartiet. Hun repræsenterede partiets pro-europæiske fløj og støttede i løbet af hele sin karriere den europæiske integration som en drivkraft for positiv social forandring. “Vi ønsker et EU [...], der skal gå nye veje for at opnå udvikling for borgerne og på det sociale og politiske område. EU skal også udvide grænserne for fornyelse og vækst på en måde, som ikke længere kan lade sig gøre inden for nationalstaternes lukkede sfærer, fordi de i dag er for begrænsede af deres suverænitet”. (Nilde, Parole e Scritti, 1955-1998, Comitato per la costituzione della Fondazione Nilde Iotti).

I denne periode fortsatte Iotti med at kæmpe for kvinders rettigheder. Hun arbejdede aktivt og med succes for skilsmisse- og

abortlove, som var vigtige prioriteter for kvindebevægelsen. Samtidig opfordrede hun sine yngre kammerater til ikke at ignorere de katolske kvinders synspunkter på disse spørgsmål.

Forkæmper for almindelig stemmeret

Hun var en politiker, der arbejdede helhjertet for idéen om et retfærdigt Europa med lige muligheder for alle og var fast besluttet på også at føre sin kamp for almindelig valgret på den europæiske scene. Lotti blev medlem af Europa-Parlamentet som en del af den italienske delegation i 1969. Det var første gang, at kommunistiske kandidater blev udnævnt. I sin tid som medlem arbejdede hun for direkte valg til Europa-Parlamentet, idet hun mente, at et parlament valgt af borgerne ville have et solidt mandat og troværdigheden til at handle på vegne af folket.

Hendes vision for et forenet Europa blev også udvidet til overvejelser om de geopolitiske konsekvenser af en endnu tættere

union. Lotti mente, at Europas befolkning var forpligtet til at øve positiv indflydelse på bl.a. forbindelserne mellem den nordlige og den sydlige del af verden, på freden og udviklingen i Mellemøsten og mere generelt på reguleringen af det internationale system.

Lottis og hendes kollegers arbejde blev belønnet i 1979 med det første direkte valg til Europa-Parlamentet. Hun forlod Parlamentet kort tid senere efter 10 års virke, hvor hun bl.a. var medlem af Parlamentets Udenrigsudvalg. Men Lottis arbejde for Europa stoppede ikke dér. I 1997 blev hun valgt til næstformand for Europarådet, menneskerettighedsorganisationen, der samler 47 medlemslande.

I november 1999 meddelte Lotti, at hun efter 53 år i politik forlod det italienske parlament. Hun døde i Rom to uger senere, den 4. december, 79 år gammel.